

Bernhardus Dei Gratia, Dux Saxoniae, Iuliaci, Cliviae Et Montium,
Landgravius Thuringiae, Marchio Misniae, Comes De Marca Et
Ravenspurgh, Dynasta In Ravenstein, Rector Universitatis Ienensis
Magnificentissimus, L. S. : Il luxit iterum dies ille exoptatissimus, quo
Dominus & Servator noster Jesus Christus, ad dexteram aeterni sui Patris
exaltatus ... P.P. ipso die Pentecostes, anno aerae Christianae M.DC.LVII
Ienae

Bernhard, Sachsen-Jena, Herzog

Phil 2° 00268/04 (186)

https://dhb.thulb.uni-jena.de/receive/ufb_cbu_00007480

urn:nbn:de:urmel-31adc265-6db7-479a-b11f-eb544de11c230-00006844-18

Lizenz: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

BERNHARDUS
DEI GRATIA, DUX SAXONIÆ, JULIACI, CLIVIÆ ET MONTIUM, LAND-
GRAVIUS THURINGIÆ, MARCHIO MISNIÆ, COMES DE MARCA ET RA-
VENSPURG, DYNASTA IN RAVENSTEIN,
RECTOR UNIVERSITATIS JENENSIS MAGNIFICENTISSIMUS
L. S.

Illuxit iterum dies ille exoptatissimus, quo Dominus & Servator noster Iesus Christus, ad dexteram æterni sui Patris exaltatus, de celo misit Spiritum suum, quem discellurus è mundo mittendum predixerat. Est autem dies ab ejus resurrectione gloriosa quinquagesimus, & ab ascensione ad celos decimus. Exacto enim, post resurrectionem, triginta novem dierum curriculo, quo sua visibili conversatione dignatus fuerat discipulos suos, ad celos ascendit ipso die quadagesimo, cujus memoriam ante hos dies decem consuetà solennitate pie nobiscum recolimus. Hoc autem quinquagesimo die, pollicitationis sue memor, de celo misit Spiritum Sanctum, quem in una domo congregati centum viginti eius discipuli animis, suspiriis & precibus conjunctis expectabant: cujus solennitas nobis eò intentioni celebranda devotio est, quò mysteria plura, miracula illustriora & beneficia insigniora exhibet meditanda. Exhibet verò meditanda tot mysteria, tot item miracula insignia & beneficia maxima, quot momenta, partes & circumstantias continet ipsa Spiritus sancti missio visibilis. Etenim mysterium continet, quò missus est Spiritus sanctus die quinquagesimo. Mysterium juxta ac miraculum continet, quò missus est factis repente de celo sonitu tanquam impetu venientis flatus vehementis. Mysterium simul & miraculum continet, quò missus est in flammis ignis,isque dispersus, quò linguis peregrinis loqui fecit Apostolos, speculantibus & audientibus omnium, quæ sub celo erant, gentium & linguarum hominibus. Et singula sive miracula sive mysteria sua singula adumbrant beneficia. Quòd quinquagesimo post Pascha die, quo & lex olim promulgata fuit, in Apostolos missus est Spiritus sanctus, significat, legis promulgationem, in monte Sinai factam, fuisse figuram quandam peragendam ab Apostolis prædicationis Evangelicæ. Sicut agnus (paschalis) figura passionis Domini fuit in sacramentum Pasche, ita & legislator Evangelicæ prædicationis: quia eodem die, id est Pentecostes, lex data est, quo & Spiritus Sanctus descendit in discipulos, ut auctoritatem caperent, ac scirent Evangelicam suam prædicare. — Filius ergo Israel tertio die mensis tertii data est lex per Moysen, sicut in libro Exodi continetur, qui dies à quarta decima mensis primi, quo die factum est Pascha in Ægypto, quinquagesimus est, hoc est, Pentecoste. Unde factum est, ut ad legem fides prædicandam in Pentecoste Spiritus Sanctus defenderet in Apostolos, ut gesta veterum sanctorum imagines haberentur ad securitatem esse: Ab isto, inquit, die, quo Dominus super omnem celorum altitudinem ad dexteram Dei Patris consessit, ascendit, decimus iste est, qui ab ejusdem resurrectione quinquagesimus nobis in eo, à quo caput, illuxit, magna mysteria in se continent & veterum sacramentorum & novorum: quibus manifestissime declaratur, & gratiam præcipientem fuisse per legem. Et legem impletam esse per gratiam. Sicut enim Ebraei quondam populo ab Ægyptus liberati, quinquagesimo die post immolationem agni, lex data est in monte Sina: ita post passionem Christi, quæ verum Dei agnus occisus est, quinquagesimo à resurrectione ipsius die, in Apostolos plebem, credentium Spiritus Sanctus ab initio & præco fuit adventantis vel potius præsentis Spiritus Sancti, & mystice simul adumbravit virtutem & efficaciam ministerii Apostolici, quòd Evangelicam doctrinam per universum terrarum orbem Apostoli mirà celeritate essent propagandi, ejusque vi obnites quosque eam paleas dissipaturi. Nec minus suas habebant significationes mysticas lingue igneæ, eaque dispersæ, quæ in Apostolis videbantur. Nam linguarum figura dicitur prædicari Evangelium essent Apostoli diversis linguis, unamque collecturi Ecclesiam, pro suarum partium varietate variis locutorum linguis. Igneæ denique lingue Evangelicæ vim verè igneam ostendebant, quæ & fidei fax accensam jam rursus fuerit in Apostolis & per ipsos postmodum esset accendenda in aliis, & cori corda collustranda. Scitè laudatus Hippoensis Episcopus Serm. CLXXXV. de Tempore: Ipse (Salvator) Apostolos suos vix lucis fonte perfudit, ut ipsi postmodum universam mundam tanquam duodecim soli radiis ac totidem lampades veritatis illuminarent, & tenebris novo lumine replerent atque irriterent stientia corda populo. Quod verò adfantes sua quique lingua audivisse dicuntur Apostoli magnalia Dei loqui, id veteres quidam eo acceperunt sensu, quòd omnes quidem una, eaque sibi consueti lingua fuerint loquuti, quam tamen per miraculum nemo non intellexerit, perinde ac si suam quisque linguam audisset. Quorum opinionem amplexus est Erasmus, sed præter causam. Diverim docet Actuum Apostolicorum Scriptor diligentissimus Lucas. Neque enim miraculum is factum commemorat in auditorum animis, sed in loquentibus discipulis. In hos missum dicit Spiritum S. cum sonitu tanquam impetu venientis flatus vehementis. In his vias referi linguas igneas dispersas, quæ collatum his linguarum donum significarent. Hos ipsos Spiritu Sancto repletos & spiritus prophetas, e. aliis & à sua familiari diversis linguis loquutos memorat. Quod rursum neque miraculo caret, neque mysterio. Quòd enim homines simplices & literarum rudēs simul uno momento omnium notitia linguarum notitia significatis, ipsos prædicatores esse magnalia Dei per omnes gentes, unamque collecturos Ecclesiam, quæ omnibus locutura linguis per omnes gentes se extenderet, insigne erat mysterium. Quæ cum penitus secum expenderet Leo supra citatus, temperare sibi non potuit, quin hæc in exclamationem erumperet: *quàm velox est sermo sapientie, & ubi DEUS magister est, quàm citò discitur, quod docetur.* Non est adhibita interpretatio ad audiendum, non consuetudo ad usum, non tempus ad studium, sed spirante, ubi voluit, Spiritu variatis, propria singularum gentium voces fallè sunt in Ecclesiæ ore communes. Ab hoc igitur die tuba Evangelicæ prædicationis intonet, ab hoc die imbrei charismatum, flumina benedictionum omne desertum & universam aridam rigaverunt: quoniam ad revocandum faciem terræ Spiritus DEI ferebatur super aquas, & ad veteres tenebras abigenda novæ lucis fulgura coruscabant, cum micantibus splendore linguarum & Verbum Domini lucidum, & eloquium conciperetur igitur, cui ad erandum intellectum componendumque peccatum & efficaciam illuminandi & vii inest virendi. Quæ tunc considerata non obscurè nobis declarant, quæ quamque ineffabilis in nos homines bonitas sit Redemptoris nostri, quæ ejus cura pro institutione factura fuit. Passus est, mortuus est, resurrexit, ascendit ad celos, ut de inferis erueret conditionis nostre fragilitatem, & in regni sui excelsa eam subveheret: ecce, (utitur verbis Augustini, d. l.) iterum nova de superni medicina mittitur: ecce iterum inferno: suos per seipsum magistra visitare dignatur. Ecce iterum humani divini miscetur, id est, vicariis redemptionis: ut beneficia, quæ Salvator Domini incubavit, peculiariter Spiritu Sancti virtute consummet: & quod ille redemit, iste sanctificet: quod ille acquirit, iste custodiat: ac sic unitas Divinitatis per unitatem gratiæ ac muneris approbatur, ut Spiritus Sanctus in substantia uno, in persona alius, equali miseratione unicus, equali reverentia sit colendus. Ergo Spiritus Sanctus in hac die ad præparandum sibi Apostolorum suorum templum velut imber sanctificationis illapsus est. Non jam visitator subitus, sed perpetuus consolator & cohabitator æternus: Nam sicut de sancto ipso Apostoli suis dixerat: sed per ipsam presentiam magisteris: atque, in vasa non jam odor balsami, sed ipsa substantia sacri defluxit arguentis: ex cuius fragrantia latrudo totius orbis impletur, & appropinquantes ad eorum doctrinam Dei ferent capaces & participes. Atque hæc Vobis, ob Nostrificis hinc Pentecostalibus cumprimis meditanda veniunt. Tum verò ea meditabimini digni, cum domum Dei ingressi frequentes, magnalia Dei, quæ feris hinc in eâ decantantur, audietis attentius cum puri fueritis atque purgati sensibus, & liberi ab immundicia cogitationum ab omni obsecratione & malitia. Non enim in malevolam animam ingrediatur sapientia, nec habet in corpore subdito peccatis. Mundate ergo domum anime vestre ab indignis carnalis concupiscentiæ passionibus, ab immunditia intemperantiæ, capulæ, lasciviæ, a superbie dominatione, a furore jactantiæ: contrā autem præparate eam jucundis preciosisque odoribus castitatis, fidei, & compunctionis accenso, balsamo benevolentie, & rhythmata charitatis, ut amputatis vitis & virtutibus inferitis, destrudis in vobis habitatione Diaboli, mutemini in templum DEI, & Spiritus Sanctus vestro decedat hospitio in vobis quoque stabilem ac perpetuam faciat mansionem. Præteret Reverendo Ministerio, quod Vestro æterno commodo strenuè vigilat, gratam ostendit mentem. P. R. ipso die Pentecostes, anno græ Christianæ M. DC. LVII.

Typis NISIANIS

urn:nbn:de:urmel-31adc265-6db7-47
9a-b11f-eb544de11c230-00006844-23